

[Brorsen.]

det er jo ikke saa ualmindeligt, at man, samtidig med, at man stiller sig i Positur og mener, at man har været Sejrherre ved sidste Valg, fremkommer med ret haanende Bemærkninger over for det Parti, jeg tilhører.

Naar man undersøger det radikale Partis nyere politiske Historie, synes jeg nu ikke, at dette Parti har noget at prale af. Partiet blev halveret 1920 — det ligger jo ikke saa forfærdelig langt tilbage —, og siden har det mistet et Par Mandater, saaledes at det nu er nede paa 14 Mand. Men ved Siden af denne Pralen var der i det ærede Medlems Udtalelser noget Jacob von Thybo'sk. Jeg har nemlig Indtryk af, — det er der for Resten ogsaa gjort opmærksom paa fra anden Side —, at han er mørkeræd rent politisk. Han holder ikke af at være alene med det stormægtige Socialdemokrati, og det kan jeg i og for sig godt forstaa. Jeg synes, det skinnede frem, ikke mindst i hans Udtalelser om Handelspolitikken. Jeg kan godt tænke mig, at denne Handelspolitik ikke altid har passet ham. Han gav jo i den Henseende ret uforbeholdent Tilslutning til de Udtalelser, jeg har fremsat om, at vi skulde udnytte de Afsætningsmuligheder, vi gennem vore Traktater har skabt os, og dette sammen med andre Udtalelser, det ærede Medlem kom med, tilkendegiver, at der dog endnu er lidt af en liberal Tankegang tilbage hos det ærede Medlem.

Dette kom ogsaa frem, da han talte om de saakaldte indeklemte Husmænd, som har været omtalt fra forskellig Side under denne Debat. Det er for Resten interessant at lægge Mærke til Linien i Statsministerens Taler angaaende dette Punkt. Af Statsministerens Tale i Studenterforeningen — det var den første, det var Generalprøven — fik man det Indtryk, at der ret hurtigt skulde gaas til Tvangsaftaaelse, at man altsaa vilde tage fra den ene og give til den anden. Det var modereret i den Tale, han holdt her, og af det ærede Medlem Hr. Steens Udtalelser faar man det Indtryk, at indtil videre er denne Sag noget under Afvikling. Først Frivillighedens Vej, siger det ærede Medlem Hr. Steen, og derefter maa vi tage Stilling paa Grundlag af det Overblik, man til den Tid har faaet.

Ja, nu faar vi naturligvis se, hvorledes det vil gaa med Hensyn til dette Spørgsmaal og de mange andre. Jeg tror jo, at naar man ser paa det som en Helhed, kan der ikke mindst for det radikale Parti opstaa et politisk Problem, og det er 14

indeklemte radikale Folketingsmænd. Derfor tror jeg, at de skal være meget agtpaaigivende, for saa vidt som der endnu er Liberalisme i dem, for vi ved, at i det Selskab, de er i — og det hørte vi jo nylig bekræftet ved en kraftig Udtalelse fra det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch —, har Liberalismen ingen Venner.

Maa jeg over for det ærede Medlem Hr. Steen endnu sige, at naar han kommer ud i Landet og skal tale, vil jeg da haabe, at han lader være med at komme med den Udtalelse, at det vigtigste, jeg talte om i min første Tale, var Landstormen. Det er blot nogle Linier i en Tale, der vistnok fylder nogle og tyve Spalter i Rigsdagstidende, og det var en rent personlig Udtalelse; jeg mener nemlig efter de Erfaringer, jeg har gjort, at man skulde have beholdt den Undervisning i den danske Hær, som man havde indført for Landstormens Vedkommende.

Saa kommer jeg til det handelspolitiske Spørgsmaal, og man kan vel sige, at det er det Spørgsmaal, der har samlet mest Interesse under den Debat, der har fundet Sted her. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch bad om, at Venstre anlagde en nationaløkonomisk Linie i Stedet for en privatøkonomisk. Dertil vil jeg sige, at det, som vi har gjort os til Talsmænd for i Lighed med det ærede Medlem Hr. Steen, er netop at udnytte mest muligt de Traktater, vi har faaet med fremmede Lande, og at vi der udnytter vore Salgsmuligheder til det yderste, fordi det samtidig giver Arbejde i en Række andre Fag. Dette blev i øvrigt ogsaa bekræftet af den højtærede Landbrugsminister — for en Gangs Skyld er jeg da enig med ham —, idet han sagde, at det, at man kunde forøge Eksporten fra Landbruget, naturligvis maatte medføre, at der ogsaa kom meget Arbejde i andre Fag. Vi vil anlægge et nationaløkonomisk Synspunkt, men vi mener, at det Synspunkt, vi har med Hensyn til dette Spørgsmaal, netop ogsaa er af nationaløkonomisk Art. Men hvad der nu i denne Forbindelse er det mest betydningsfulde for mig, og jeg tror for hele Tinget, er, om der dog ikke for en Gangs Skyld kunde være Mulighed for at faa Klarhed over Regeringens Stilling i hele det handelspolitiske Problem, saa at Taagen kunde spredes.

Regeringen har gennem Udenrigsministeren udtalt, at Systemet ikke kan ændres. Nu var jeg naturligvis lutter Øre for et Øjeblik siden, da den højtærede Handelsminister udtalte sig, for det lod til, at paa et enkelt Punkt er der Mulighed